

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลและเปรียบเทียบผล การเขียนเรื่องด้วยหนังสือแผ่นเดียวที่สร้างด้วยตนเอง ผู้วิจัยได้ทำการทดลองกับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 โรงเรียนเทศบาลวัดโชติการาม เทศบาลนครระยอง จังหวัด ระยอง ซึ่งกลุ่มตัวอย่าง ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (cluster random sampling) จาก 8 ห้องเรียน โดยสุ่มจับฉลากมา 1 ห้องเรียน ซึ่งมีเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าดังนี้

1. แผนการสอนการเขียนเรื่องด้วยหนังสือแผ่นเดียวที่สร้างด้วยตนเอง กลุ่มทักษะ ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 10 แผน โดยผ่านการตรวจพิจารณาความถูกต้อง จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 ท่าน ปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง และนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง จนเป็นแผนการสอนที่สมบูรณ์ ในแต่ ละแผนประกอบด้วย

1.1 สาระสำคัญ

1.2 จุดประสงค์

1.2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

1.2.2 จุดประสงค์นำทาง

1.3 เนื้อหา

1.4 กิจกรรมการเรียนการสอน

1.5 สื่อการสอน

1.6 การประเมินผล

2. แบบทดสอบวัดผลการเขียนเรื่องด้วยการสร้างหนังสือแผ่นเดียวที่สร้างด้วยตนเอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบทดสอบจำนวน 1 ฉบับ เวลา 60 นาที

3. เกณฑ์การวัดผลการเขียนเรื่องด้วยการสร้างหนังสือแผ่นเดียวที่สร้างด้วยตนเอง โดยมีเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

3.1	แนวการเขียน หรือวิธีการเขียน	15	คะแนน
3.2	เนื้อเรื่อง หรือเรื่องราวที่เขียน	15	คะแนน
3.3	คำ ประโยค และสำนวนภาษา	15	คะแนน
4. หาค่าความเชื่อมั่นในการตรวจให้คะแนน ของผู้ตรวจแบบทดสอบได้ค่าความเชื่อมั่น .95

ผู้วิจัยได้ทำการทดลองตามขั้นตอนดังนี้

1. ก่อนทำการทดลอง ได้ทำการทดสอบก่อนเรียนกับกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบทดสอบวัดผลการเขียนเรื่องด้วยการหนังสือแผ่นเดียวที่สร้างด้วยตนเอง จำนวน 1 ฉบับ เวลา 60 นาที ทดสอบแล้วนำมาตรวจให้คะแนน แล้วบันทึกผลไว้
2. ทำการสอนตามที่กำหนดไว้ในแผนการสอน จำนวน 10 แผน แผนละ 3 คาบ คาบละ 30 นาที ใช้เวลาการสอน
3. หลังการทดลองได้ทำการทดสอบหลังเรียนกับกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบทดสอบวัดผลการเขียนเรื่องด้วยการสร้างหนังสือแผ่นเดียวที่สร้างด้วยตนเอง จำนวน 1 ฉบับ เวลา 60 นาที ซึ่งเป็นแบบทดสอบฉบับเดียวกับการทดสอบก่อนการทดลอง ทดสอบแล้วนำมาตรวจให้คะแนนแล้วบันทึกผลไว้
4. นำผลที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ

อภิปรายผล

การศึกษาครั้งนี้เป็นการทดลองเพื่อศึกษาผลการเขียนเรื่องด้วยหนังสือแผ่นเดียวที่สร้างด้วยตนเอง และเปรียบเทียบผลการเขียนเรื่องก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนด้วยแผนการสร้างการเขียนเรื่องด้วยหนังสือแผ่นเดียว ผลปรากฏ ดังนี้

1. นักเรียนที่ได้รับการเรียนการสอนตามแผนการสอนการเขียนเรื่อง ด้วยหนังสือแผ่นเดียวที่สร้างด้วยตนเอง เมื่อพิจารราคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการเรียนการสอน จากคะแนนเต็ม 45 คะแนน มีคะแนน 27.95 และ 34.26 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ด้านที่นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านแนวการเขียนหรือวิธีการเขียน รองลงมาตามลำดับคือ ด้านเนื้อเรื่องหรือเรื่องราวที่เขียน และด้านประโยค และสำนวนภาษา โดยได้คะแนนเฉลี่ยเรียงตามลำดับคือ 11.60, 11.47 และ 11.19 จากคะแนนเต็มด้านละ 15 คะแนน

เมื่อนำผลที่ได้มาวัดเกณฑ์ที่น่าพึงพอใจที่กำหนดโดยฝ่ายวิชาการของโรงเรียนเทศบาล วัดโชติการาม เทศบาลนครระยอง ว่าให้ทุกวิชามีเกณฑ์ที่น่าพึงพอใจ ร้อยละ 70 ปรากฏว่า การวัดผลจากการเขียนเรื่องด้วยหนังสือแผ่นเดียวที่สร้างด้วยตนเอง ได้คะแนนร้อยละ 76.13 ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพึงพอใจ

2. การเปรียบเทียบผลการเขียนเรื่องด้วยหนังสือแผ่นเดียวที่สร้างด้วยตนเองก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอน ผลการทดลองปรากฏว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนเรื่องด้วยหนังสือแผ่นเดียวที่สร้างด้วยตนเอง ก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอน ในภาพรวม และรายด้านพบว่าหลังการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

แสดงว่า แผนการสอนการเขียนเรื่องด้วยหนังสือแผ่นเดียวที่สร้างด้วยตนเอง จากการวิจัยครั้งนี้มีประสิทธิภาพในการพัฒนาทางการเขียนเรื่องของนักเรียนได้ดีขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องจากว่า กิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วย การฝึกเขียนเป็นคำ เขียนประโยค เขียนเป็นข้อความ การแต่งเรื่อง และการสร้างกิจกรรมท้ายเรื่อง ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ใช้พัฒนาความสามารถในการเขียนทั้งในลักษณะการเขียนเรียงความ และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นพื้นฐานในการสร้างหนังสือแผ่นเดียว ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับแนวทางในการสร้างหนังสืออ่านประกอบที่กองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2527, หน้า 13-15) ที่ได้เสนอแนะการพัฒนาทักษะการเขียนของนักเรียนไว้ว่า ต้องฝึกให้นักเรียนเขียนจากง่ายไปหายาก โดยขยายขอบเขตการพัฒนาทักษะการเขียนออกไปทีละน้อย ตามลำดับขั้นตอน คือ เขียนเป็นคำ เขียนเป็นวลี เขียนเป็นประโยค แสดงความคิดเห็นและเขียนขยายประโยคยาว โดยใช้คำวิเศษณ์ นุพบท สันธาน ประกอบ แสดงความคิดเห็นและเขียนเป็นตอน แสดงความคิดและเขียนเป็นเรื่องสั้น เรียงความ และแสดงความคิดและเขียนเรื่องยาว ตามความสามารถ ตามระดับวุฒิภาวะและระดับความสามารถของแต่ละคน ซึ่งลักษณะการฝึกดังกล่าวสอดคล้องกับการวิจัยของ อภิรักษ์ อนุมาน (2529, หน้า 101) วลี สุมิพันธ์ (2530, หน้า 68-69) นลินี บพิตรสุวรรณ (2537, หน้า 99) วรรณวิไล พันธุ์สีดา (2538, หน้า 30-72) พรทิพา พานิชชาติกุล (2538, หน้า 63) สงกรานต์ วีระเจริญกิจ (2539, หน้า 53) และวัชรวิ ขำวิจิตร (2542, หน้า 77) ที่ได้จัดทำแบบฝึกที่มีลักษณะการฝึกดังกล่าว เพื่อใช้พัฒนาทักษะการเขียนเรียงความของนักเรียน พบว่า สามารถพัฒนาการเขียนเรียงความของนักเรียนได้ ซึ่งจะเป็นส่วนที่ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างหนังสือแผ่นเดียวได้ดียิ่งขึ้น ในการลำดับเนื้อหา กิจกรรม การสอนนี้เป็นไปตามทฤษฎีการเรียนรู้ของกาเย่ และบริกส์ (Gagne & Briggs, 1974, p. 99) ที่กล่าวว่า การเรียนการสอนจะเริ่มจากทักษะที่ง่าย

ไปสู่ทักษะที่ยากซับซ้อน ทั้งนี้ทักษะที่ยากกว่าจะต้องอาศัยทักษะที่ผู้เรียนมีอยู่แล้วเป็นพื้นฐาน จะช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้น

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองด้วยตนเอง ได้ใช้หลักการสร้างความสนใจและการเสริมแรงในการเรียนการสอน เช่น สนทนาร่วมกัน เล่นเกม แบ่งกลุ่มระดมความคิด เพื่อให้นักเรียนสนุกสนานไม่เบื่อหน่าย และมีแนวคิดที่จะนำไปทำงานของตนเอง การสอนครั้งนี้ได้เน้นในเรื่องการทำงานโดยผ่านกระบวนการกลุ่ม ซึ่งนักเรียนได้แสดงความคิดเห็น ทำงานร่วมกัน รับผิดชอบงานและช่วยเหลือกันทำให้บรรยากาศการเรียนการสอนไม่ตึงเครียด นักเรียนได้ใช้ความสามารถที่มีอยู่อย่างเต็มที่ เกิดความภูมิใจในผลงานกลุ่ม อันจะส่งผลให้นักเรียนรู้จักปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดี และนำไปสู่การอยากเรียนรู้ขั้นสูงต่อไป สอดคล้องกับคำกล่าวของอาร์ พันธ์มณี (2534, หน้า 128) ที่ว่า ถ้าครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความสามารถ ความสนใจของนักเรียนจะทำให้ นักเรียนเกิดความรู้สึกที่ดี และสามารถทำงานที่ตนได้รับมอบหมายได้สำเร็จ นักเรียนจะมีกำลังใจและอยากเรียนรู้เพิ่มขึ้น ซึ่งตรงกับทฤษฎีความสัมพันธ์ต่อเนื่องของธอร์นไคด์ ที่ว่าพฤติกรรมใดที่ทำให้เกิดความพอใจ ย่อมจะทำพฤติกรรมนั้นซ้ำอีก (สนธิ สัตยภาส, 2532, หน้า 90-91) นอกจากนี้ผู้วิจัยก็คอยดูแลชี้แนะให้ความสะดวกในการเรียน มีการกล่าวชมเชยเมื่อนักเรียนทำได้ดี รับผิดชอบผลงานคืนให้โดยเร็ว และให้กำลังใจกับนักเรียนที่พบปัญหา ตรงกับที่ สุจริต เพียรชอบ (2531, หน้า 152) ได้กล่าวว่าการเสริมแรงทางบวกจะเป็นสื่อช่วยให้นักเรียนทราบว่สิ่งที่ตนแสดงออกไปนั้นถูกต้อง เมื่อผู้เรียนทราบว่าตนทำถูกจะเกิดความภาคภูมิใจ และพยายามทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้ดียิ่งขึ้น

จากการที่นักเรียนได้สร้างหนังสือแผ่นเดียวขึ้นมาด้วยตนเองนั้น ถือว่านักเรียนได้ผลิตสื่อขึ้นมาด้วยตนเอง จึงทำให้เขาเกิดความเรียนรู้ ภาคภูมิใจในผลงานและภูมิใจในการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนของห้องเรียน นิตยสารชื่อ Voices ซึ่งเป็นนิตยสารสำหรับผู้เริ่มอ่านออกเขียนได้ ได้เน้นถึงความสัมพันธ์ระหว่างสื่อที่ผลิตโดยผู้เรียนและวิธีการที่มุ่งให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และพบว่าสำหรับผู้เริ่มอ่านหนังสือออกนั้น สื่อที่ผลิตโดยผู้เรียนมีผลทั้งในแง่การสนใจและใช้เป็นสื่อประกอบการเรียนได้ด้วย (Lower Mainland Society for Literacy and Employment, 1988) สุชิน เพ็ชรรักษ์ (2536, หน้า 5) ได้กล่าวว่าสื่อที่ผลิตโดยผู้เรียนนั้นช่วยให้ผู้เรียนสามารถเขียนและอ่าน เพื่อใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงพร้อม ๆ กับการได้เรียนรู้อีกด้วย สิ่งนี้เองที่ช่วยให้ผู้เรียนเชื่อมโยงการใช้ภาษาเข้ากับชีวิตประจำวันของเขาเองซึ่งมีผลทำให้การรู้หนังสือคงทนถาวรอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ผู้สอนต้องเตรียมตัวให้พร้อม โดยศึกษารายละเอียดในแผนการสอน ทำความเข้าใจให้ชัดเจน จัดลำดับการสอนให้เป็นไปตามที่แผนการสอนกำหนด จัดเตรียมสื่อการสอนและอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้พร้อม

1.2 ก่อนให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมกลุ่ม ครูควรเน้นเรื่องการร่วมมือกันทำกิจกรรมกลุ่ม เพื่องานจะได้เสร็จตามเวลาที่กำหนด และต้องอธิบายคำชี้แจงต่าง ๆ ให้ชัดเจนก่อนทำกิจกรรมทุกครั้ง

1.3 ครูผู้สอนควรดูแลและให้คำแนะนำกำลังใจแก่นักเรียนเกิดปัญหาในการทำกิจกรรม

1.4 ครูควรให้นักเรียนทุกกลุ่มได้มีโอกาสนำเสนอผลงานและร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น และสรุปผลงาน

1.5 ครูควรใช้การเสริมแรงและการให้กำลังใจแก่นักเรียนในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อช่วยให้นักเรียนภาคภูมิใจและมีกำลังใจในการทำงาน และมีความกระตือรือร้น กล้าแสดงออก

1.6 ครูควรสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะทำกิจกรรมและเน้นการเรียนรู้ทั้งด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัยครั้งต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำวิธีการเรียนการสอนลักษณะนี้ไปใช้กับนักเรียนในระดับชั้นอื่นๆ

2.2 ควรนำวิธีการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปสอนเปรียบเทียบกับการสอนด้วยวิธีการแบบอื่น

2.3 ควรมีการศึกษาผลจากการนำสื่อการเรียนการสอนที่นักเรียนสร้างขึ้นไปใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน